

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 28 февруари 2019 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците¹: јануари 2019 година

- Просечната каматна стапка на вкупните кредити во јануари продолжи да се намалува и се сведе на 5,30%, што претставува пад од 0,03 п.п. во однос на претходниот месец. Просечната каматна стапка на вкупните депозити оствари минимален месечен раст од 0,01 п.п. и изнесува 1,42%.
- Во јануари, просечните каматни стапки на новоодобрените² кредити и новопримените депозити забележаа месечен раст од 0,28 п.п. и 0,04 п.п. и изнесуваат 4,77% и 1,44%, соодветно.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити³

	1.2018	3.2018	6.2018	9.2018	12.2018	1.2019
во % на годишно ниво						
Вкупни кредити	5.72	5.67	5.57	5.46	5.33	5.30
Корпоративен сектор	5.12	5.03	4.92	4.77	4.63	4.59
Домаќинства	6.37	6.35	6.25	6.17	6.08	6.03
Новоодобрени кредити	5.13	4.92	4.97	4.86	4.49	4.77
Корпоративен сектор	4.96	4.61	4.64	4.58	4.30	4.43
Домаќинства	5.50	5.56	5.53	5.39	5.03	5.41
Вкупни депозити	1.51	1.48	1.45	1.42	1.41	1.42
Корпоративен сектор	1.77	1.69	1.63	1.71	1.69	1.72
Домаќинства	1.47	1.45	1.43	1.39	1.38	1.38
Новопримени депозити	1.36	1.47	1.29	1.57	1.40	1.44
Корпоративен сектор	0.95	1.08	0.89	1.49	1.04	1.29
Домаќинства	1.61	1.79	1.55	1.60	1.60	1.49

Извор: НБРСМ.

¹ Под „каматна стапка“ се подразбира пондерирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види методологија

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

² Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити/новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промени на обемот на новите депозити/кредити (којшто од месец во месец може позначително да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

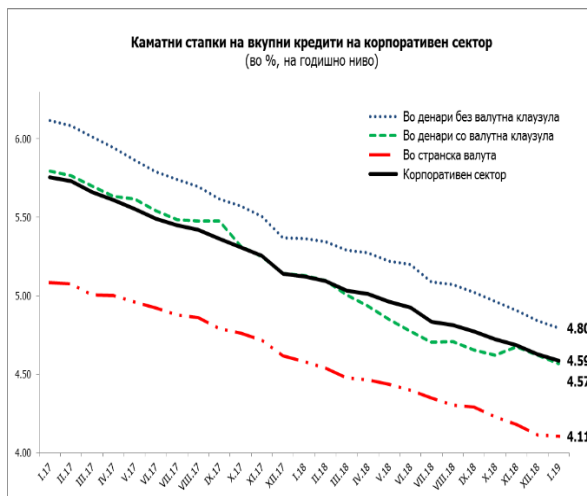
³ Ефектите од промените во методологијата објавени во информацијата на 20 јули 2018 година (www.nbrm.mk/content/statistika/informacij/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf) не се согледуваат кај поединечните категории каматни стапки на депозити/кредити (во денари без валутна клаузула, во денари со валутна клаузула и во странска валута), туку само кај агрегираните каматни стапки (во денари и во странска валута) коишто не се предмет на анализа во соопштението, но се објавуваат на интернет-страницата на НБРСМ.

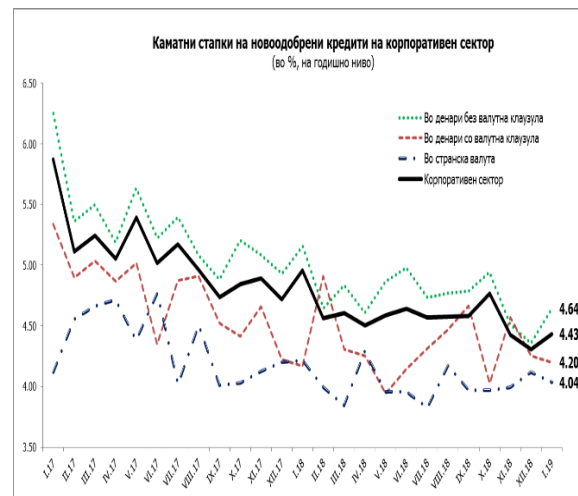
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

1. Каматни стапки на корпоративниот сектор⁴

- Просечната каматна стапка на вкупните кредити одобрени на корпоративниот сектор, во првиот месец од 2019 година се намали за 0,04 п.п. и изнесува 4,59%. Притоа, надолното поместување се должи на намалувањето на каматните стапки на денарските кредити со и без валутна клаузула (за 0,05 п.п. и 0,04 п.п. соодветно), во услови на непроменета каматна стапка на кредитите во странска валута. На годишна основа, кај оваа каматна стапка е забележан пад од 0,53 п.п.

Извор: НБРСМ.

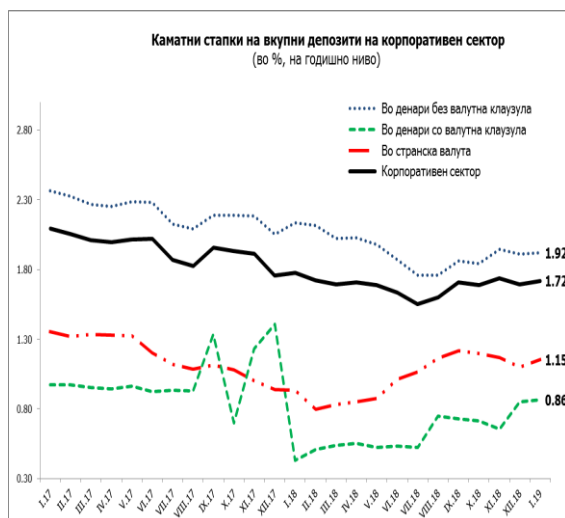

- Во јануари, каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор изнесува 4,43%, што претставува месечен раст од 0,13 п.п. Анализирани од аспект на валутната структура, зголемувањето на месечна основа во целост произлегува од растот на каматната стапка на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,28 п.п.), при остварен пад кај каматните стапки на кредитите во странска валута и денарските кредити со валутна клаузула (за 0,08 п.п. и 0,05 п.п., соодветно). Каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор е пониска за 0,53 п.п. во однос на јануари 2018 година.

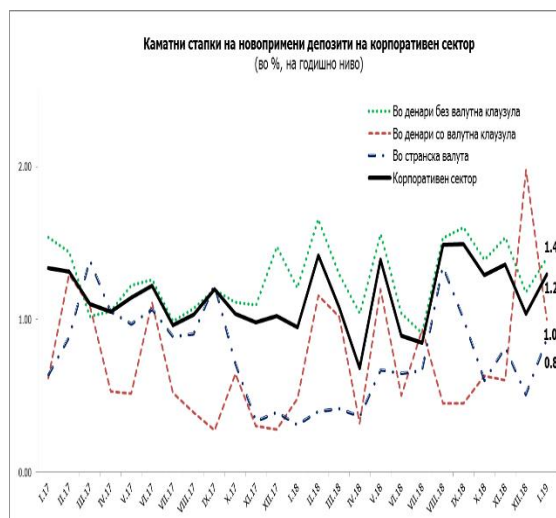
⁴ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Извор: НБРСМ.

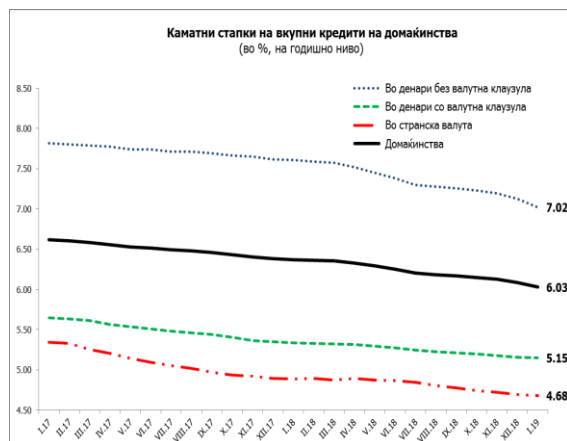
- Кај каматната стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор во јануари е забележана нагорна месечна промена од 0,03 п.п. и таа изнесува 1,72%. Растот на месечна основа произлегува од зголемувањето на каматната стапка на девизните депозити (за 0,05 п.п.), но и од растот на каматните стапки на денарските депозити без и со валутна клаузула (за 0,01 п.п., соодветно). На годишна основа, оваа каматна стапка е намалена за 0,05 п.п.
- Во јануари, просечната каматна стапка на новопримените депозити⁵ на корпоративниот сектор изнесува 1,29% и оствари месечен пораст од 0,25 п.п., пред сè како резултат на зголемувањето на каматните стапки на девизните депозити и денарските депозити без валутна клаузула (за 0,36 п.п. и 0,22 п.п., соодветно), само делумно неутрализиран од позначителниот пад на каматната стапка на денарските депозити со валутна клаузула (за 0,98 п.п.). Споредено со јануари минатата година, каматната стапка на новопримените депозити на корпоративниот сектор забележа раст од 0,34 п.п.

⁵ Во графиконот кој се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор, прекиниот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозит од корпоративниот сектор.

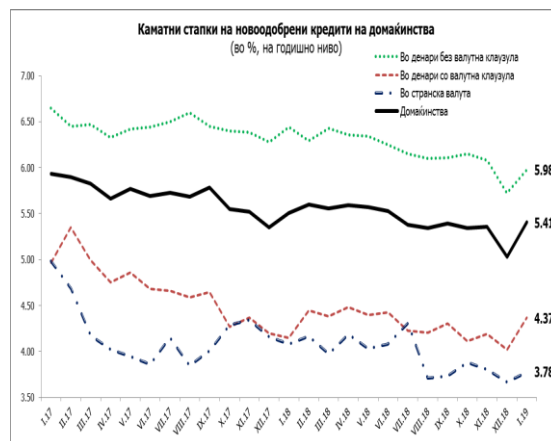

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

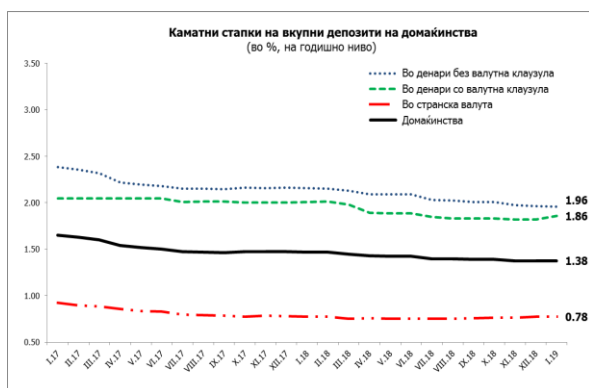
2. Каматни стапки на домаќинствата⁶

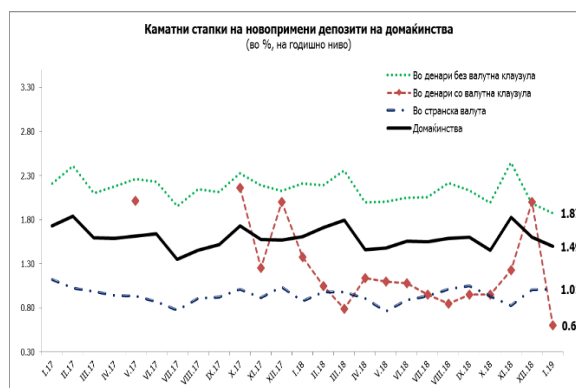
Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата и во текот на јануари продолжи да бележи тренд на намалување и изнесува 6,03%. Во однос на декември 2018 година е остварен месечен пад од 0,05 п.п. под влијание на намалувањето кај сите компоненти во оваа категорија, пред сè каматната стапка на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,11 п.п.), а во помала мерка и каматните стапки на кредитите во странска валута и денарски кредити со валутна клаузула (за 0,02 п.п. и 0,01 п.п., соодветно). Анализирани на годишна основа, оваа каматна стапка се намали за 0,34 п.п.
- Во јануари, просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата се зголеми за 0,38 п.п. на месечна основа и изнесува 5,41%. Притоа, месечниот раст е резултат на зголемувањето на каматните стапки на денарските кредити со и без валутна клаузула (за 0,35 п.п. и 0,26 п.п., соодветно), како и каматната стапка на кредитите во странска валута (за 0,11 п.п.). Просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата забележа годишно намалување од 0,09 п.п.

Извор: НБРСМ.

⁶ За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Просечната каматна стапка на вкупните депозити на домаќинствата не е променета трет последователен месец и изнесува 1,38%. Оваа каматна стапка на годишна основа е намалена за 0,09 п.п.
- Во јануари, каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата⁷ се намали за 0,11 п.п. и се сведе на 1,49%. Надолното поместување се должи на намалувањето на каматните стапки на денарските депозити со и без валутна клаузула (за 1,40 п.п. и 0,11 п.п., соодветно), во услови кога каматната стапка на девизните депозити не забележа промена на месечна основа. Споредено на годишна основа, оваа каматна стапка оствари намалување од 0,12 п.п.

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците <http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-ponderirani-kamatni-stapki-na-bankite-i-stedilnicite-nova-metodologija-od-januari-2015-godina.nspix>

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 29 март 2019 година (референтен пресек заклучно со февруари 2019 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 112/ 110/ 108).

⁷ Во графиконот кој се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.